

EUROOPA INIMÕIGUSTE KOHTU LAHENDITE LÜHIÜLEVAADE¹ 18.10.2021 - 22.10.2021

19. oktoober 2021

Lahend 28142/17- õigus kohtumenetlusele

Laçi vs. Albaania

Artikkel 6-1

Kaebaja esitas kahjunõude kohtusse, milles taotles Albaania kaitseministeeriumilt ja riigilt varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist oma naise elu kaotuse pärast. Kaebaja naine hukkus plahvatuses, mis toimus laskemoona demonteerimisrajatises. Kaebajalt nõuti templimaksu (maks õigusdokumentidelt, mille tasumist tõendab ametlik tempel) tasumist. Töötu staatusest tuleneva kehva majandusliku olukorra tõttu ei olnud kaebajal võimalik maksta kõrget tempelmaksu, mis oli umbes 120 korda suurem kui tema igakuine sissetulek. Kaebaja esitas Albaania riikliku õigusabi komisjonile taotluse, et teda vabastataks templimaksu maksmist, kuid tema taotlusele ei vastatud. Kaebaja taotles templimaksu vabastust ka esimese astme kohtus, kuid edutult. Hetkel on menetlus veel Albaania Riigikohtus pooleli. EIKi pöördudes tugineb kaebaja EIÕK artiklile 6 ning leiab, et siseriiklikud kohtud on põhjendamatult jätnud tema taotluse hindamata ning templimaksu tasumata jätmine on põhjendamatult piiranud tema õigust kohtumenetlusele.

Käesolevas kaasuses on keskseks küsimuseks see, kas Albaania ametivõimud on teostanud korrektselt kaebaja finantsseisundi hindamise vastavalt EIÕK artiklile 6 ning kas templimaksu tasumise kohustus ei kahjutanud kaebaja õigust pöörduda kohtusse. Kokkuvõtvalt EIK tuvastas puudused Albaania riikliku õigusabi komisjoni töös ning leidis, et Albaania siseriiklikud kohtud ei ole korrektselt suutnud hinnata kaebaja tempelmaksust vabastamise õigust, mille tõttu esineb EIÕK artikkel 6 rikkumine.

EIK mõistis kaebajale mittevaralise kahju hüvitiseks 7500 eurot.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

19. oktoober 2021

Lahend 40072/13- erapooletu kohus, väljendusvabadus ja õiguste piiramise kitsendused

Miroslava Todorova vs. Bulgaaria

Artiklid 6-1, 10-1 ja 18

Kaasus puudutas distsiplinaarmenetlust kaebaja suhtes, kes oli kohtunik ja Bulgaaria Kohtunike Liidu president sündmuste toimimise ajal. Bulgaaria Ülemkohtu Nõukogu (lühendatuna inglise keeles SJC) käskis tema palka vähendada, millele järgnes kaebaja vallandamine. Põhjenduseks toodi viivitused, mis olid seotud tema poolt menetletud kohtuasjadega.

Kokkuvõtvalt võttes arvesse kõiki kaasuse fakte leidis EIK, et kaebaja suhtes rakendatud distsiplinaarmenetlus ja selles kaebajale rakendatud sanktsioonide peamine eesmärk oli mitte kaebaja karistamine seoses viivitustega, mis olid seotud tema poolt menetletud kohtuasjadega, vaid tema karistamine seoses tema poolt avaldatud kriitikaga SJC ja täitevõimu suhtes.

EIK tuvastas artikkel 10 ja artikkel 18 rikkumise. EIK leidis, et artikkel 6 rikkumist ei olnud.

EIK leidis, et Bulgaaria peab kaebajale maksma kulude katteks 1340 eurot.

¹ Lühülevaates kajastatud lahendite valiku aluseks on EIK enda otsingumootoris avaldatud Legal Summary'd.

[Lahend](#) (prantsuse keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

19. oktoober 2021

Lahend 31469/08- õigus era- ja perekonnaelu austamisele ning õigus õiglasele kohtumenetlusele

Danilevich vs. Venemaa

Artiklid 6 ja 8-1

Kaebaja kannab praegu range vanglarežiimi all eluaegset vangistust. Esimese kümne aasta jooksul, mil ta viibis rangel vanglarežiimil, rakendati talle muu hulgas üldist telefonikõnede keeldu v.a eriolukorrad, mille tõttu ta ei saanud suhelda oma lähedastega k.a oma noore pojaga, sest nad elasid vanglast märgatavalt kaugemal. Seega kaebaja sai oma lähedastega suhelda ainult kirjalikult. EIKi pöördudes tugineb kaebaja EIÕK artiklile 8, seoses telefonikõnede keeluga ning artiklile 6, sest tema tsiviilasi seoses telefonikõnede keeluga vaadati läbi ilma tema osavõtuta.

EIK leidis, et siseriikliku õiguse alusel sätestatud telefonikõnede keeld eluaegsetele range vanglarežiimi all olevatele vangidele on ebaproportsionaalne. Kinnipidamisega, nagu mis tahes muu meetmega millega võetakse isikult vabadus, kaasneb kinnipeetava õiguste loomulikke piiranguid. Samas on elu oluline osa, et ka kinnipeetav saaks vanglas säilitada oma suhtluse lähedastega. Seetõttu tuvastas EIK artikkel 8 rikkumise.

Seoses tema tsiviilasjaga, mille kaebaja esitas seoses telefonikõnede keeluga ja mis vaadati läbi ilma tema osavõtuta, tuvastas EIK artikkel 6 rikkumise järgides oma väljakujunenud kohtupraktikat.

EIK leidis, et Venemaa peab kaebajale maksma 3400 eurot mittevaralise kahju hüvitiseks ning 1300 eurot kulude katteks.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

19. oktoober 2021

Lahend 42048/19- väljendusvabadus

Vedat Şorli vs. Türgi

Artikkel 10-1

2017. aastal mõisteti kaebajale 11 kuu ja 20 päeva pikkune vangistus seoses Türgi Vabariigi presidendi solvamise eest kahe postitusega, mida ta oli oma Facebooki kontol jaganud. Esimene postitus, mida kaebaja jagas 2014. aastal, koosnes karikatuurist endise USA presidendiga, kus Barack Obama suudles Türgi Vabariigi presidenti, keda oli kujutatud naiste kleidis. Türgi presidendi kujutise kohal oli kõnemull, mis sisaldas järgmisi sõnu, mis olid kirjutatud kurdi keeles: „Kas registreerite Süüria omandiõiguse minu nimel, mu kallid abikaasa?“. Teine postitus, mida kaebaja jagas 2016. aastal, sisaldas fotot Türgi presidendist koos eelmise Türgi peaministriga, mille alla oli kirjutatud järgnev kommentaar: „Olgu teie vererohke jõud maetud maa sügavusse/ olgu need istmed, millest te elu võtmisega kinni hoiate, maetud maa sügavusse/olgu see luksuslik elu, mida te röövite tänu varastatud unistustele, olla maetud maa sügavuses/ olgu teie presidendiamet, teie võim ja ambitsioonid maetud maa sügavusse“. Kaebaja soovis vaidlustada tema suhtes tehtud otsust, kuid vaidlustamised polnud tema jaoks edukad. Kaebaja leiab, et on toimunud EIÕK artikkel 10 rikkumine.

Kokkuvõtvalt tuvastas EIK artikkel 10 rikkumise.

EIK leidis, et Türgi peab kaebajale maksma mittevaralise kahju hüvitiseks 7500 eurot.

[Lahend](#) (prantsuse keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

21. oktoober 2021

Lahendid 24919/16 ja 28658/16- üldine diskrimineerimise keeld

Selygenenko ja teised vs. Ukraina

Protokolli nr. 12 artikkel 1

Kaebajad on Ukraina kodanikud, kes elasid enne Donetski konflikti Sevastopolis, Alupkas ja Donetskis. Kui puhkes Donetski konflikt, siis nad põgenesid selle eest 2014-2015. aastal Kiievisse ning neist said riigisisest ümberasustatud isikud.

Kaasus puudutab kaebajate väidetavat diskrimineerimist seoses Kiievi 2015. aasta kohalike valimistega, kus nad ei saanud osaleda hoolimata nende riigisisest ümberasustatud isikute dokumentidest, mis näitavad nende elukohana Kiievit. Ametivõimud ei lasknud neil valida, sest leidsid, et kaebajad on ikkagi oma algsete linnade elanikud. Kaebajad proovisid seda otsust vaidlustada, kuid edutult. EIKi pöördudes tuginevad kaebajad protokollile nr 12 artiklile 1 (üldine diskrimineerimise keeld), sest neid on diskrimineeritud sellega, et nad on jäid ilma Kiievi kohalike valimiste valimisõigusest.

EIK leidis, et on toimunud protokollile nr. 12 artikkel 1 rikkumine, sest ametivõimud ei võtnud kaebajate konkreetseid asjaolusid arvesse ja seega on kaebajaid diskrimineeritud sellega, et neil ei lastud Kiievi kohalikel valimistel valida.

EIK leidis, et Ukraina peab igale kaebajale maksma 4500 eurot mittevaralise kahju hüvitiseks.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)